

90-річчя академіка НАН України О.М. АЛИМОВА

Олександр Миколайович Алимов народився 30 вересня 1923 р. у м. Юзівка (нині Донецьк) у сім'ї шахтаря. Початок його трудового життя припав на роки Великої Вітчизняної війни. Олександр Миколайович пройшов героїчний шлях від курсанта артилерійсько-мінометного училища до командира мінометного полку. За внесок у перемогу О.М. Алимов, тепер полковник запасу, нагороджений двома орденами Червоного Прапора та Вітчизняної війни I ступеня, орденами Олександра Невського, «Знак Пошани», медаллю «За відвагу» та багатьма іншими відзнаками.

Після демобілізації Олександр Миколайович навчався у Всесоюзному заочному фінансовому інституті, а в 1953 р. вступив до аспірантури Московського гірничого інституту. Після захисту кандидатської дисертації в 1957 р. працював у Донецькому науково-дослідному вугільному інституті начальни-

ком сектору, а пізніше — відділу. У 1965 р. О.М. Алимов було призначено заступником директора Інституту економіки АН УРСР із виконанням обов'язків керівника організованого ним Донецького відділення економіко-промислових досліджень цього Інституту. Тут він створив потужну наукову школу, з якої вийшло кілька поколінь учених-економістів. У 1969 р. Олександр Миколайович очолив Інститут економіки промисловості АН УРСР, який під його керівництвом за короткий час став центром фундаментальної економічної науки в Донбасі.

Як директор Інституту О.М. Алимов брав безпосередню участь у дослідженні й розв'язанні науково-прикладних проблем забезпечення результативності управління виробництвом, що передбачають широке застосування економіко-математичних методів. Одержані результати було впроваджено у вугільній, металургійній, хімічній, машинобудівній та інших галузях промисловості України.

У квітні 1966 р. О.М. Алимову було присуджено науковий ступінь доктора економічних наук, а у вересні — вчене звання професора. У 1973 р. його обрано академіком АН УРСР і призначено головою Ради по вивченню продуктивних сил України АН УРСР.

Обіймаючи цю посаду до 1984 р., Олександр Миколайович виконав велику дослідницьку і науково-організаційну роботу з комплексного вивчення напрямів використання природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. Він сконцентрував діяльність РВПС України на розв'язанні проблем розбудови безпечних потужностей

ядерної енергетики, раціоналізації розміщення енергетичних об'єктів як з позицій економічної ефективності, так і враховуючи різноманітні фактори впливу на базові галузі промисловості України. Під його керівництвом було розроблено доктринальні комплексні програми: науково-технічного прогресу СРСР на 1986–2005 рр., розвитку народногосподарського комплексу м. Києва та Київської агломерації до 2020 р.; «Науково-технічний прогрес та його соціально-економічні наслідки на період до 2005 р. по Українській РСР»; Концепцію охорони та раціонального використання земельних, водних і лісових ресурсів; техніко-економічне й екологічне обґрунтування будівництва комплексу «Дунай – Дніпро» та ін.

Крім того, Олександр Миколайович став фундатором нового напрямку розбудови продуктивних сил України, який інтенсивно розвивався в РВПС, здійснював міждисциплінарні комплексні дослідження з оцінювання та прогнозування темпів і пропорцій розвитку й розміщення продуктивних сил країни у взаємозв'язку із забезпеченням екологічної рівноваги.

Нині О.М. Алімов очолює відділ стратегічного потенціалу сталого розвитку ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». Основні напрями роботи підрозділу: розвиток теорії, методології і практики стратегії макросистемної еволюції національної економіки на засадах раціонального використання стратегічного потенціалу сталого розвитку і прогнозування наслідків її реалізації; розроблення теоретико-методологічних основ оцінювання потенціалу сталого розвитку України в межах міждисциплінарної тріади «економіка – екологія – соціум»; обґрунтування методологічних принципів формалізації моделі адаптивного управління використанням стратегічного потенціалу реального сектору економіки України на основі

системи науково аргументованих критеріїв та індикаторів оцінювання; формування макроекономічної моделі стратегічного потенціалу сталого розвитку в умовах фінансово-економічної невизначеності функціонування економіки.

Під науковим редагуванням і за безпосередньої участі О.М. Алімова опубліковано близько 580 наукових робіт, серед них 12 індивідуальних і 45 колективних монографій. Його учні захистили понад 30 кандидатських і 13 докторських дисертацій з економічних наук.

Упродовж тривалого часу Олександр Миколайович очолював великі дослідницькі колективи, зокрема проблемні, наукові та спеціалізовані ради й комісії, а нині керує проектами з напрямку «Економічний та соціальний розвиток України» Міжнародної асоціації енергетиків-економістів і бере участь у підготовці низки аналітичних документів на виконання програм діяльності Кабінету Міністрів України. Його напрацювання становлять методологічне підґрунтя парадигми макросистемної еволюції потенціалу сталого розвитку України.

За видатні здобутки в галузі економіки й управління національним господарством Олександра Миколайовича удостоєно почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (1997), Державної премії України в галузі науки і техніки (2010), премії ім. О.Г. Шліхтера АН УРСР (1971). У 1992 р. його обрано дійсним членом Академії екологічних наук України.

Біографію О.М. Алімова включено до міжнародних біографічних та історико-культурологічних видань.

Наукова громадськість, колеги, учні, друзі, бойові побратими сердечно вітають Олександра Миколайовича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я та невтомного наукового пошуку, який увінчається новими вагомими результатами.